

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-I.431.14.2022

Łódź, 27 października 2022 r.

Pan

Marcin Kosiorek

Starosta Powiatu Łowickiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie § 3 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 w sprawie nadzoru kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 718) w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) w dniach 23, 27 i 28 czerwca 2022 roku pracownicy Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniach przeprowadzili kontrolę kompleksową w Powiecie Łowickim w zakresie realizacji przez powiat zadań własnych i zleconych wynikających z art. 6 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 poz. 1249). Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie upoważnienia Nr 40/2022 wydanego 15 czerwca 2022 roku przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Wyniki kontroli przedstawione zostały w protokole z kontroli sporządzonym w dniu 2 września 2022 roku, podpisanym przez Pana Marcina Kosiorka Starostę Powiatu Łowickiego w dniu 14 września 2022 roku 2022 bez wniesienia uwag oraz zastrzeżeń.

Na podstawie analizy materiałów udostępnionych w trakcie kontroli wykonanie zadań przez jednostkę w zakresie podlegającym kontroli oceniono pozytywne z nieprawidłowościami.

W toku kontroli ustalono co następuje:

W przyjętych zapisach Regulaminu Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy w Łowiczu wskazano zakresy działań poszczególnych komórek Centrum, gdzie zadania z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie przypisano do realizacji zespołowi do spraw pomocy społecznej i Punktowii Interwencji Kryzysowej, którym kieruje koordynator. Powyższe

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

stanowisko zostało obsadzone na podstawie zawartej umowy zlecenie w okresie od 5 stycznia 2021 do 30 czerwca 2021 roku, natomiast nie wyznaczono takiej osoby po 30 czerwca 2021 roku. Zważywszy na założenia Regulaminu Organizacyjnego, komórką organizacyjną jaką jest PIK powinien kierować bezpośrednio wyznaczony do tego koordynator. Uregulowanie powyższych kwestii pozytywnie wpłynie na zapewnienie właściwej organizacji i funkcjonowania PIK.

Specjaliści zatrudnieni w PIK w okresie objętym kontrolą prowadzili dokumentację w zakresie udzielonych porad. Informacje w tym zakresie zostały wykazane w sprawozdaniu z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2021. Analiza danych wprowadzonych przez PCPR do sprawozdania resortowego w stosunku do sprawozdań miesięcznych sporządzonych przez specjalistów wykazała na nieścisłości w zakresie danych ilościowych przedstawianych przez PIK. Zgodnie z ogólnymi zasadami wypełniania sprawozdania w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) ujęte w sprawozdaniu powinny być dane tylko z tych instytucji, które udzielają wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie. W przypadku instytucji prowadzących różne rodzaje działalności należy podać tylko dane dotyczące przemocy w rodzinie. Ponadto, za niezgodne ze stanem faktycznym uznano również brak wykazywania danych w sprawozdaniu w zakresie liczby uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (działanie 4.3.1.). Okazana w trakcie czynności kontrolnych dokumentacja wskazała na aktywność Powiatu w tym zakresie.

W toku kontroli ustalono, że Powiat realizował zadanie własne wskazane w art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tj.: opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Niemniej jednak, analiza okazanych w trakcie trwania czynności kontrolnych dokumentów wykazała na brak opracowania ewaluacji Programu, która zgodnie z przyjętym zapisem pkt IX Programu winna być wykonana na początku każdego kolejnego roku programowego. W wyjaśnieniach Wicestarosty Powiatu do których dołączono ewaluację realizacji celów, wskazano, iż powyższy dokument został opracowany w miesiącu lipcu – zatem po zakończeniu czynności kontrolnych w siedzibie Centrum. Należy zauważyć, że monitoring i ewaluacja Programu to dwa ważne procesy, które powinny zachodzić równolegle z jego realizacją. Zatem regularna weryfikacja stanu realizacji poszczególnych zadań służy do oceny czy trafnie sformułowano przyjęte do realizacji kierunki działań oraz czy i w jakim stopniu osiągnięto założone cele. Opracowanie takiego dokutemu dałoby możliwość oceny stopnia realizacji założonych działań, a także wskazałoby czy obrane kierunki zadań są współmierne do potrzeb i problemów społeczności lokalnej.

Ponadto, weryfikacji poddano sposób realizacji przyjętych w programie działań. Analiza dokumentów w tym sprawozdania z realizacji Programu za 2021 rok stanowiącego integralną część sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu za rok 2021 oraz wyjaśnień przekazanych pismem OR.1710.8.2022 z 11 lipca wykazała, że nie zrealizowano wszystkich z przyjętych w Programie działań, w większości z uwagi na panujący na terenie kraju stan epidemii wywołany wirusem SARS-Cov-2. W opinii jednak kontrolujących działanie 3 pn. „realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań” w ramach obszaru 3 możliwe było do zrealizowania przynajmniej w zakresie jego opracowania.

Określenie dla każdego z przyjętych działań, terminu realizacji – „lata 2021 – 2025” rodzi obowiązek ich corocznej realizacji.

W okresie objętym kontrolą na terenie Powiatu Łowickiego podejmowano działania określone w art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie polegające na prowadzeniu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania profilaktyczne mające na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Na terenie Powiatu Łowickiego nie funkcjonują placówki zapewniające schronienie osobom w sytuacji kryzysowej, które doznały przemocy w rodzinie. W okresie objętym kontrolą nie zaistniała potrzeba umieszczenia osoby doświadczającej przemocy w rodzinie z terenu Powiatu Łowickiego w ośrodku wsparcia czy też ośrodku interwencji kryzysowej. Niemniej jednak w przypadku zaistnienia takiej potrzeby istnieje możliwość umieszczenia ofiary w pokoju hotelowym przy byłym hostelu prowadzonym przez powiat. Ponadto, w nowo budowanej siedzibie PCPR planowane są miejsca całodobowego pobytu dla osób zagrożonych przemocą w rodzinie. Przyjęcie takiej formy zapewnienia schronienia wymaga jednak określenia stosownych procedur na wypadek konieczności zabezpieczenia osoby/osób znajdujących się w trudnej sytuacji kryzysowej związanej z przemocą w rodzinie.

W 2021 roku w okresie od 27 września do 4 grudnia realizowany był Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie Powiatu Łowickiego. Zajęcia finansowane były z dotacji budżetu Wojewody Łódzkiego. Przedstawione w trakcie czynności kontrolnych dokumenty finansowe potwierdzają prawidłowość wykorzystania otrzymanych przez Powiat środków w łącznej wysokości 9 000,00 zł.

Program prowadzony był przez dwie osoby tj. specjalistę pracy socjalnej – trenera Duluth oraz psychologa. Prowadzący posiadali odpowiednie kwalifikacje zgodne z § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011 r., Nr 50, poz. 259).

Okazana w trakcie czynności kontrolnych dokumentacja wykazała, że w 2021 roku program realizowany był w warunkach zamkniętych na podstawie zawartego przez PCPR porozumienia z Zakładem Karnym w Łowiczu. Zawarcie ww. Porozumienia zostało poprzedzone działaniami mającymi na celu pozyskanie osób do udziału w oddziaływaniach zarówno w warunkach wolnościowych jak i izolacji. Program prowadzony był według modelu Duluth i zakładał realizację ze sprawcą 2 sesji indywidualnych oraz 22 grupowych składających się z bloku edukacyjnego i korekcyjnego. Łączny czas oddziaływań wyniósł 72 godziny.

Program ukończyło 6 spośród 11 uczestników, natomiast 1 osoba uzyskała zaświadczenie o uczestnictwie w Programie. Wszystkie 7 osób osiągnęło frekwencje na poziomie przynajmniej 80%, niemniej jednak osoba która uzyskała zaświadczenie nie uczestniczyła aktywnie w Programie.

Na podstawie dokumentacji przedłożonej w trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego odbywała się zgodnie z treścią przyjętego Programu za wyjątkiem braku opracowania dokumentu finalnego z przeprowadzonych ankiet ewaluacyjnych. Opracowanie takiego dokumentu podsumowującego pozwoliłoby na określenie efektywności i trwałości Programu na osoby w nim uczestniczące.

Zgodnie z § 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne „Przebieg i efekty oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie objęte są działaniami monitorującymi i ewaluacyjnymi prowadzonymi przez powiat lub podmioty, którym powiat zlecił realizację prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych”, natomiast monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego wynika z zapisów Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 przyjętego uchwałą nr 16 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2021 r. – zadanie 3.3.7. W okresie objętym kontrolą wymagane było

prorowadzenie takich działań w stosunku do osób uczestniczących w oddziaływaniach w latach 2018-2020. W 2021 roku nie został wypełniony powyższy warunek, co uznano za nieprawidłowość. Monitorowanie obok weryfikacji zachowania uczestników oddziaływań może okazać się pomocne w procesie dokonywania oceny jakości programu oraz trafności doboru metody pracy.

Za uchybienie dotyczące niewyznaczenia nowego koordynatora PIK po dniu 30 czerwca 2021 r. odpowiedzialne są osoby pełniące funkcję Dyrektora PCPR w okresie od 30 czerwca 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku.

Za uchybienia dotyczące braku realizacji działań wynikających z „Powiatowego Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Łowickim na lata 2021-2025” odpowiedzialny jest koordynator Programu – Pani M.J.

Za nieprawidłowość dotyczącą braku opracowania działań monitorujących w 2021 roku odpowiedzialna jest osoba koordynująca i współprowadząca program korekcyjno-edukacyjny - Pani M.J., natomiast za uchybienie dotyczące braku opracowania dokumentu finalnego z badań ewaluacyjnych odpowiedzialna jest psycholog Pani A.A. współprowadząca w 2021 roku program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie oraz Pani M.J., która bezpośrednio nadzorowała realizację i ewaluację programu.

Wobec powyższego, zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 roku w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 718), w związku ze stwierdzonymi podczas kontroli kompleksowej uchybieniami i nieprawidłowościami, zalecam:

1. Wyznaczyć osobę odpowiedzialną za koordynowanie Punktu Interwencji Kryzysowej.
2. Realizować Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zgodnie z przyjętymi zapisami.
3. Przyjąć procedury regulujące zasady umieszczania osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zabezpieczonym do tego celu miejscu.
4. Monitorować przebieg i efekty oddziaływań programów korekcyjno-edukacyjnych przez okres 3 lat po ich zakończeniu.
5. Sporządzać podsumowania z przeprowadzanych badań ewaluacyjnych programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.
6. W sprawozdaniach jednorazowych i resortowych przekazywanych Wojewodzie Łódzkiemu wykazywać dane zgodne ze stanem faktycznym.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz. U z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku braku zastrzeżeń kierownik podmiotu kontrolowanego powinien powiadomić o realizacji, zaleceń, uwag i wniosków, w terminie 30 dni od ich otrzymania. Informację w tym zakresie należy przekazać do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

W przypadku niewykonania zaleceń pokontrolnych kierownik podmiotu kontrolowanego jest zobowiązany do wskazania innych niż wymienione w zaleceniu, sposobów usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Zarządzający kontrolę ma prawo żądania w każdym czasie informacji o stanie realizacji zaleceń pokontrolnych lub innych działań podjętych w wyniku kontroli, w szczególności w celu usunięcia nieprawidłowości i wykonania wniosków.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych - podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6000 zł.

Na podstawie art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie zaleceń zawartych w wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej